

Dr. Erdener BİROL
Yayın Kurulu Başkanı ve
TAEK Başkanı
Chairman of the Editorial Board,
President of TAEK

1955 yılında Atom Enerjisinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla düzenlenen 1. Cenevre Konferansından sonra nükleer alandaki çalışmaları hemen başlatan ülkelerden biri Türkiye'dir.Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, nükleer enerjinin barışçıl uygulamaları alanlarında çalışmalar yapmak, desteklemek ve koordine etmek üzere 1956 yılında kurulmuş, Nükleer enerjinin dünyada refah, mutluluk ve barışa katkı sağlamak üzere kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla 1957 yılında Birleşmiş Milletler Teşkilatına bağlı olarak kurulan Uluslararası Atom Enerji Ajansı'na aynı yıl üye olmuştur.

Günümüzde nükleer teknoloji çevrenin korunmasında, imalat endüstrisinde, tıpta, gıda ve tarımda yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Türkiye, nükleer teknolojinin barışçıl amaçlarla kullanmasına yönelik faaliyetleri engellemeden nükleer silahların yayılmasının önlenmesi girişimlerini desteklemekte ve bu çerçevede Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi (Non Proliferation Treaty-NPT) ve Nükleer Denemelerin Yasaklanması (Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty-CTBT) Anlaşmalarını imzalamıştır. Bültenin hazırlanmasına katkıda bulunan Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan bağımsızlıklarını kazanmaları sonrası NPT ve CTBT Anlaşmalarını imzalamış olup, Kırgızistan hariç UAEA'ya üye olmuşlardır.

Türkiyenin Orta Asya ülkeleriyle ilişkileri geliştirme yönünde toplumun bütün kesimlerinde, gerek siyasi çevrelerde, gerek kamuoyunda, samimi istek ve heyecan duyulmakta, ilişkiler her alanda artarak sürmektedir. Ortak tarih ve kültür değerlerimize dayalı olarak gelişen kültürel ve sosyal alanlardaki yoğun ilişkilerimizin yanısıra teknik, ekonomik ve ticari ilişkilerimizde de önemli gelişmeler kaydedilmektedir. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu olarak Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'ın ilgili kuruluşları ile nükleer enerjinin barışcıl amaçlarla kullanılmasına yönelik gerçekleştirilen işbirliği protokolları çerçevesinde ülkelerimiz arasında ikili ve çok taraflı bilimsel ve teknik işbirliği tesis edilmesine imkan sağlanmaktadır.

Avrasya Nükleer Bülteninin, Türkiye ve Orta Asya ülkeleri arasında ilişkilerin gelişmesine ve yeni boyutlar kazanmasına yardımcı olmasını diler ve hazırlanmasına katkıda bulunanlara teşekkür eder, başarılar dilerim.

Saygılarımla

Following the First Geneva Conference in 1955 for expanding peaceful uses of nuclear energy, Turkey was one of the first countries to commence activities in the nuclear field.

Turkish Atomic Energy Authority was established in 1956 to support, co-ordinate and perform the activities in peaceful uses of nuclear energy. Turkey has also become a member of the International Atomic Energy Agency, established in 1957 by the United Nations for spreading the use of nuclear energy to contribute the peace, health and prosperity throughout the world, in same year.

Nowadays, nuclear technology is widely used in the protection of the environment, in manufacturing industry, medicine, food industry and agriculture. Turkey supports the non-proliferation activities that do not prevent the peaceful uses of nuclear energy and as signed both the Non-Proliferation Treaty (NPT) and the Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty (CTBT). Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan, who contribute to the preparation of this Bulletin, have also signed both treaties following their independence and, with exception Kyrgyzstan, have also became members to IAEA.

Development of the cooperation between Turkey and the Central Asian countries receives sincere and excited support from the whole nation, both within the political arena as well as among the public, and the relations are increasingly developing in every area. Besides the intense cultural and social relations, due to our common historical background and cultural values, there are also significant developments in technical, economical and trade relations. Protocols signed between TAEK and its corresponding institutes in Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan sets the foundation for the establishment of bilateral and multilateral scientific and technical cooperation in the peaceful uses of nuclear energy.

It is my wish that the Eurasia Nuclear Bulletin helps in this development and continues with new areas of cooperation between Turkey and the Central Asian countries, and I express my gratitude to everyone for help in preparing and issuing this Bulletin.

Yours Sincerely

Nevzat BİRSEN
Yayın Kurulu Başkan Yardımcısı ve TÜDNAEM Müdürü
Vice Chairman of the Editorial Board and Director of TÜDNAEM

Nükleer enerjinin barışçıl uygulama alanlarında çeşitli ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla ilişkileri ve işbirliği bulunan Türkiye Atom Enerji Kurumunun (TAEK), SSCB'nin dağılması sonrası bağımsızlığını kazanan Orta Asya Cumhuriyetleri ile de bu alanda işbirliği kurmak için 1997 yılı ortasından itibaren yoğun bir şekilde yürüttüğü faaliyetler Hükümetimiz tarafından da desteklenerek önemli gelişmeler sağlanmıştır.

TAEK ile Azerbaycan Bilimler Akademisi, Kazakistan Milli Nükleer Merkezi, Nükleer Fizik Enstitüsü, Kırgızistan Milli Bilimler Akademisi, Özbekistan Bilimler Akademisi, Nükleer Fizik Enstitüsü arasında nükleer enerjinin barışçıl uygulama alanlarında işbirliği protokolları imzalanmış olup Avrasya ülkeleri ile bu işbirliğinin yürütülmesi için Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna bağlı olarak 12 Ekim 1999 tarihinde Türk Devletleri Nükleer İşbirliği Araştırma ve Eğitim Merkezi kurulmuştur.

Sözkonusu protokollar ile ortak çalışmaların belirlenmesi ve izlenmesi için her ülkeden en fazla 4 üyeden oluşan ve TAEK başkanlığında kurulan Yürütme Komitesi'nin I. Toplantısı 1-4 Kasım 1999 tarihlerinde Ankara'da düzenlenmiştir. 23-27 Ekim 2000 tarihlerinde İzmir'de TAEK tarafından Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'nın ilgili kuruluşları ile ortak düzenlenen, OECD/Nükleer Enerji Ajansı ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA), İzmir Valiliği, Ege Üniversitesi ve DPT'nin destek verdiği "I. Avrasya Nükleer Bilimler ve Uygulamaları Konferansı" ile yayın hayatına başlayan "Avrasya Nükleer Bülteni" bu Komite Toplantısında alınan kararlar sonucudur.

Avrasya ülkeleri katılımcılarının konferans boyunca gelişen dostlukları önümüzdeki yıllarda nükleer enerji alanında ortak projelerin gerçekleşmesine önemli katkı sağlıyacaktır.

Avrasya ülkelerinin nükleer enerji alanındaki kaydedilen gelişmeleri ve bilimsel çalışmalarını geniş bir kitleye ulaştırmayı hedef alan Avrasya Bülteni yılda bir kez yayınlanmakta olup gelecek yıllarda yayın sayısı artırılacaktır.

Avrasya Bülteninin bu ilk ve özel sayısı geçen dönem zarfında yapılanları ve bundan sonra yapmayı öngördüklerimizi özetlemektedir. Daha seçici ve bilimsel olma çabalarımızı sürdürüyoruz ve yapıcı eleştirilerinize açık bulunuyoruz. Çalışma alanımızla ilgili resmi ve özel kuruluşlarımızın ve siz değerli okuyucularımızın destek ve teşviklerini bekliyoruz.

Saygılarımla

TAEK has developed cooperation and relations with many countries and international organizations in peaceful uses of nuclear energy and has been initiated developing cooperation intensively with Central Asian countries after gaining their independence since the middle of 1997 and important progress has been achieved by the active support of our gover nment.

The cooperation protocols in peaceful uses of nuclear energy have been signed by TAEK and Academy of Science of Azerbaijan, Nuclear Physics Institute of National Nuclear Center of Kazakhstan, National Academy of Science of Kyrgyzstan and Academy of Science of Nuclear Physics Institute of Uzbekistan. And with this act TAEK Nuclear Cooperation, Research and Training Center for Turkish Speaking Countries was also established on October 12, 1999 to conduct cooperation among Eurasia countries.

Under these protocols, an Executive Committee was set up with delegates from each country and headed by TAEK, to determine the joint subjects for cooperation. I. Eurasia Conference on Nuclear Science and Its Applications was jointly organized by TAEK and related institutes of Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan on October 23-27, 2000 in Yzmir, sponsored by OECD/NEA, IAEA, governorship of Yzmir, Aegean University and Turkish State Planning Organization and Eurasia Nuclear Bulletin started its publication life are the results of decisions taken at the first Executive Committee meeting organized on November 1-4, 1999 in Ankara.

Friendships developed during the Conference among the participants from Eurasian countries would contribute to initiate the joint projects on nuclear energy in the coming years.

The Eurasia Nuclear Bulletin decided to be published annually and with the objective to reach mass of readers with recent developments and news of scientific activities in Eurasian countries in nuclear field will be published more frequently in coming years.

Being the first and thus a special issue, this Eurasia Nuclear Bulletin summarizes the activities carried out and our plans for the future. We will try to be more selective and as well as scientific and wll enjoy hearing your comments. We hope and will be pleased to have support and encouragement from governmental as well as private organizations and esteemed readers.

YoursSincerely

Mahmud KERİMOV
Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Başkanı
President of the National Academy of Sciences of Azerbaijan

Avraziya bölgəsi radiasiya təhlükəsizliyi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Uzun müddət regionda nüvə sınaqlarının keçirilməsi, uran zənginləşdirici kombinatların və nüvə reaktorlarının fəaliyyəti, atom enerjisinin sülh məqsədlərilə istifadəsi sahəsindəki işlər radiasiya təhlükəsi üçün potensial şərait yaratmışdır. Regionda neft-qaz yataqlarının uzunmüddətli istismarı, dağ-mədən işləri nəticəsində təbii radionüklidlərin yer səthinə çıxaraq ətraf mühit üçün müəyyən təhlükə mənbəyinə çevrilmə ehtimalı vardır.

Digər tərəfdən nüvə energisi və radiasiyanın sülh məqsədləri üçün geniş istifadə edilməsi üçün dünyanın qabaqcıl ölkələrində mütərəqqi texnologiyalar inkişaf etdirilir. Nüvə reaktorlarında elektrik energisinin istehsalı, radiasiyanın təsiri ilə tibbi avadanlığın və ərzaq məhsullarının sterilizasiyası, materialların modifikasiyası və s proseslər buna misal ola bilər. Ətraf mühitin qorunması sahəsində, xüsusilə çirkab suların və tüstü qazlarının təmizlənməsində radiasiyanın tətbiqi geniş inkişaf etdirilir.

Nüvə energetikası və radiasiya sahəsində qarşıya çıxan problemlərin həlli ölkələrarası sıx əməkdaşlığın olmasını tələb edir.

SSRİ dağıldıqdan sonra regionun bir çox ölkələri arasında əlaqələrin pozulması digər sahələrdə olduğu kimi radiasiya təhlükəsizliyi üçün də müəyyən problemlər yaradır. Radiasiya mənbələri ilə çirklənmiş sahələrin təmizlənməsi, nüvə reaktorlarının təhlükəsiz fəaliyyəti, tullantıların saxlanılması, radiasiya texnologiyasının və izotopların tətbiqi yeni əsaslarda regional əməkdaşlığın yaradılmasının tələb edir.

Bu sahədə TAEK-in fəaliyyəti diqqəti daha çox cəlb edir. Türk dilli ölkələr arasında atom energisinin sülh məqsədlərilə istifadə olunması sahəsində təsirli tədbirlər görülür və müxtəlif qurumlar yaradılır. Gələcəkdə bu qurumların səmərəli fəaliyyət göstərməsi və sıx əməkdaşlığın yaradılması üçün ayrı-ayrı ölkələrdə qazanılmış nailiyyətlər haqqında ətraflı informasiya və təcrübə mübadiləsinin olması vacib şərtlərdəndir.

Beynəlxalq ictimaiyyətin nəzərinə təqdim olunan bu bülletendə Türkiyə, Azərbaycan, Qırğızstan, Qazaxıstan və Özbəkistanda atom energisinin sülh məqsədlərilə istifadə olunması sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər əks olunmuşdur. Ümidvaram ki, Bülletenlə tanışlıq maraqlı tərəflərin əməkdaşlığının yeni əsaslarda inkişaf etdirilməsinə imkan verəcəkdir.

Mən birinci Avrasiya bülletenini hazırladığı və nəşr etdiyi üçün Türk Atom enerji Qurumuna öz təşəkkürlərimi bildirirəm.

The Eurasian region is very special and very significant from the perspective of radiation safety. Nuclear tests conducted over a long period of time, uranium production facilities, nuclear reactors, the exploitation of oil fields in the Caspian region as well as other activities in the peaceful use of nuclear energy have created potentially dangereous conditions for radiation in the region.

On the other hand, there are technologies for the peaceful uses of nuclear energy and radiation, which can positively impact the developed countries. Production of electricity from nuclear reactors and sterilization of medical preparations and accessories with radiation are among striking examples. Use of radiation for the protection of the environment, especially in the purification of waste waters and smoke gasses would be a positive contribution.

Solution of problems related to nuclear energy requires cooperation between the countries of the region. The disintegration of ties between these countries after the collapse of theUSSR has created additional problems in radiation safety for all countries .

Cleaning up of polluted areas, safe operation of nuclear reactors and use of radiation technologies and isotopes require the creation of new regional relations and new cooperation. It is necessary to use methodical and financial support of the International Atomic Energy Agency in establishing these relations. Activities of the Turkish Atomic Energy Authority in this direction are very useful and helpful.

Organization of periodical regional conferences for the peaceful uses of nuclear energy and creation of various international groups for joint solution of regional problems are to be emphasized, for it is necessary to provide for an exchange of information and an exchange of accumulated experience among the different countries.

This bulletin presents to the world community the main achievements of Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan in the field of the peaceful uses of nuclear energy and radiation technology.

I hope that familiarization with the contents of this bulletin facilitates development of cooperation between interested parties on a new and useful basis.

I would like to express my gratitude to the Turkish Atomic Energy Authority for preparing and publishing this first issue of the Eurasian Nuclear Bulletin.

Beishen IMANAKUNOV
Kırgızıstan Millî Bilimler Akademisi
Genel Sekreteri
General Academican Secretary
National Academy of Sciences, Kyrgyzstan

Aqyrqy jyldarda, Türkiya Respublikasynyn jana Borborduq Azia ölkolorünün ilimpozdoru menen Qyrgyzstandyn ilimpozdorunun ortosundagy qyzmattaşuusu iygiliktüü bolo baştady. Türkiya Respublikasynyn ilimpozdorunun demilgesi menen, atomduq energiany tynchtyq maqsatynda koldonuu boiuncha pikir almaşuu tuuraluu, bir qatar joluguşuular ötkörüldü. Istambul şaarynda, Atomduq Energia boiuncha Türkiya Komitetinde Türk-tildüü mamleketterinin ilimpozdorunun qatyşuusu menen ötkorülgön Keŋeşme, medicina, mal charba, aiyl charba, önor-jai jana ekologia tarmaqtarynda özok tehnologiany tynchtyq maqsatynda koldonuu boiuncha araketterdi biriktirüügö jakşy türtkü berdi.

Ozok ilimi boiuncha Türk-tildüü ölkolorünün, Birinchi Evroazialyq El Aralyq konferentsiasy, 2000 jyly 23-27 oktyabr aiynda Türkiyada, Izmirde iygiliktüü bolup öttü. Konferentsianyn programmasy, özok boiuncha fizika tarmaqtaryndagy negizgi izildoolrdon baştap, el charbasyndagy özok tehnologiany qoldonuu boiuncha maselelerdi qamtygan.

Konferentsia, Türk-tildüü mamleketterinin ilimpozdoruna, özok ilimi jana any qoldonuu choirosündogü köp maselelerdi talquloogo jana oşondoi ele, birgeleşken proektterdi tüzüü, konferentsialardy, seminarlardy jana başqalardy uiuşturuu iretinde ilimiy qyzmattaştyqty tüzüügö mümkünchülüktördü berdi.

Bizge, konferentsianyn derlik bardyq materialdaryn qamtygan, Birinchi Evroazialyk El Aralyq konferentsianyn dokladdar jyinagynyn chygarylyşy, özok energiany tynchtyq maqsatynda qoldonuu chöirösündö bolgon Türk-tildüü mamleketterinin ilimiy jetişkendikteri menen tereŋ taanyşuuga mümkündük beret.

Birinchi Evroazialyq Ozok Bülleteninin chygarylyşy, uluu taryhyi maanige e bolo turgan, Türk-tildüü mamleketterinin ortosundagy qyzmattaşuunun eŋchoŋ jetishkendikteri bolup eseptelinet.

Men, Evroazialyq Özok Bülleteninin birinchi chygarylyşyna, Özok ilimi jana any qoldonuu boiuncha, Birinchi Evroazialyq El Aralyq konferentsianyn dokladdar jyinagyn daiardoogo jana chygaruuga qatyşkan, Atomduk Energia boiuncha Türkialyk Komitetine, özümdün tereŋyraazychylygymdy bildirer elem.

Birinchi Evroazialyq El Aralyq konferentsianyn chechimine ylaiyq, Ekinchi Evroazialyq El Aralyq konferentsiasy, 2002 jyly 16-19 sentyabr aiynda Almaty şaarynda, Qazaqstan Respublikasynyn Özok Uluttuq Borborunun, Özok Fizika Institutunun bazasynda ötkörülmökchü.

Türk-tildüü mamleketterinin ilimpozdoru ozok ilimi jana any qoldonuu chöirosündögü aqyrqy jetişkendikter, jana oşondoi ele, özoktük energiany tynchtyq maqsatynda qoldonuu boiuncha qyzmattaşuunu tüzüü jana önüktürüü tuuraluu talkuulaşat dep işenerimdi bildirmekchimin.

In recent years, cooperation of scientists of Kyrgyzstan with those of Central Asian countries and Republic of Turkey has been developing more and more fruitf ully. This cooperation, together with the initiative of scientists from the Republic of Turkey, have led to a number of meetings held to exchange ideas and opinions on the peaceful use of nuclear energy. Conference held in Istanbul at the Turkish Atomic Energy Authority with the participation of scientists from the Turkish-speaking countries gave a powerful incentive to the unification of efforts on the peaceful use of the nuclear technology in the field of medicine, cattle-breeding, agriculture, industry and environmental sciences.

The I. Eurasia Conference of the Turkish-speaking countries on the nuclear sciences was successfully held on 23-27 October 2000 in Izmir, Turkey. The Conference program covered a range of problems from basic research in the field of nuclear physics to the applications of nuclear technologies in the national economy.

The conference gave an opportunity for the scientists from the Turkish-speaking countries to discuss a wide range of problems in the sphere of nuclear science and its application, and also to establish a scientific cooperation in a form of joint projects, conferences, workshops, etc.

Issue of the proceedings for the I. Eurasia Conference, which includes almost all the materials of the Conference, allows us to study more deeply the scientific achievements of the Turkish-speaking countries in the sphere of peaceful use of nuclear energy.

Issue of the First Eurasia Nuclear Bulletin is a great achievement of cooperation among the Turkish-speaking countries and has a great historical significance.

I would like to express my gratitude to all the personnel of the Turkish Atomic Energy Authority who took part in the preparation and issuing of the proceedings of the I. Eurasia Conference on Nuclear Sciences and Its Applications and the First Eurasia Nuclear Bulletin.

As agreed upon at the I. Eurasia Conference, the Second International Conference in Eurasia will be held on 16-19 September 2002 in Almaty on the base of the Institute of Nuclear Physics of the National Nuclear Center of the Republic of Kazakhstan.

I express my confidence that the scientists of the Turkish-speaking countries will discuss the latest achievements in the sphere of nuclear science and their applications, as well as will establish cooperation in the sphere of peaceful use of the nuclear energy.

Kairat K. KADYRZHANOV
Kazakistan Milli Nükleer Merkezi
Nükleer Fizik Enstitüsü Başkanı
Director, Institute of Nuclear Physics
National Nuclear Center, Kazakhstan

Soñğı vaqıtta Qazaqstan, aymaq elderî jäne Türkiya aralığındağı ğılımi baylanıs keñeyîp ärî tereñdevde. Mäselen, Türkiya, Azîrbayjan, Qazaqstan, Qırğızstan jäne Özbekstan ğalımdarımen atom energiyasın beybîtîlîk maqsatında paydalanv problemaları boyınşa Türkiyanıñ İzmir qalasında (1998, 1999 j..j) ötken bîrqatar kezdesvlerden keyîn, 2000 jılğı qazannıñ 23-nen 27-ne deyîn türkî tîlîdî memleketter tarihında alğaş ret "Yadrolıq ğılımdar men onıñ qoldanıstarı boyınşa I-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiya" tabıstı ötkîzdî.

Konferentsiya bağdarlaması keñ avqımdı mäselelerdî qamtıdı: olar yadrolıq fizika, qattı denenîñ radiatsiyalıq fizikası men yadrolıq energetika salasında îrgelî zerttevler problemalarınan bastap, meditsinada, mal şarvaşılığında, avıl şarvaşılığında, önerkäsîpte jäne ekologiyada yadrolıq tehnologiyanı qoldanuğa deyîn.

"I-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiya" şeşîmî boyınşa Qazaqstanda 2002 jılı "Yadrolıq ğılımdar men onıñ qoldanıstarı boyınşa II-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiya" ötetînî belgîlî.

Osı şeşîm negîzînde II-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiyanı Qazaqstan Respvblikası Ulttıq yadrolıq ortalığınıñ Yadrolıq fizika institvtı bazasında Almatı qalasıñda 2002 jılı qırqüyektîñ16-nan 19-na deyîn ötkîzv tvralı Qazaqstan Respublikası Energetika jäne mineraldıq qorlar Ministrî V.S.Şkol'nik mırzanıñ 2001 j. 1 qazanda qolı qoyılğan bûyrıqğı şıqtı.

Bul bîz üşin ülken abıroy.

Bîz konferentsiyanıñ tabıstı ötvî üşîn bärîn jasaymız.

Konferentsiyanıñ barlığı derlîk materialdarı basılğan "I-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiya" eñbekterînîñ der kezînde şığvı, bîzge türkî tîldî memleketterdîñ atom energiyasın beybît maqsatqa paydalanv salasındağı ğılımi jetîstîktermen egjey-tegjeyîî tanısuğa mümkîndîk berdî.

Menîñ oyımşa, Evraziya Yadrolıq Bülletenînîñ I-nômîrînîñ şığvı, türkî tîldî memleketterdîñ ıntımaqtastığınıñ ülken jetîstîgî, onıñ tarihi mänî zor.

Men "Yadrolıq ğılımdar men olardıñ qoldanıstarı boyınşa I-Evraziyalıq Halıqaralıq Konferentsiya" eñbekterî jäne Evraziyalıq Yadrolıq Bülletennîñ 1-nômîrîn dayındavda jäne şığarvda tîkeley atsalısqan Türkiya Atomdıq Energiya Agenttîgînîñ barlıq qızmetkerlerîne alğıs sezîmîmdî bîldîrgîm keledî.

Scientific cooperation between Kazakhstan, and other Central Asian countries and Turkey have deepened and become more serious in recent years. After a series of meetings among scientists from Turkey, Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgyzstan and Uzbekistan during1998-1999, the "First International Eurasia Conference on Nuclear Sciences and Its Application" was organized and devoted to the problems of engaging nuclear energy for peaceful use.The conference,held October 23-27, 2000 in Izmir, Turkey,was both succesful and historical in that it brought together members of the Turkish speaking countriesfor such an common cause.

The conference program covered a wide range of problems from basic research in the field of nuclear physics, radiation physics of solids, the application of nuclear power to nuclear technology in medicine, cattle breeding, agriculture, industry and ecology.

The main purpose of the conference was to give an opportunity to scientists from Turki-lingual states to discuss recent achievements in the field of nuclear science and their applications, as well as to establish scientific cooperation in the form of joint projects, organization of conferences and workshops, etc.

As it is known, the "Second Eurasia Conference on Nuclear Sciences and Its Application" will be held in 2002 in Kazakhstan according to the resolution of the "First Eurasia International Conference".

Based on this resolution, on October 1,2001, Mr. Shkolnik V.S., the Minister of Energy and Mineral Resources of the Republic of Kazakhstan, signed in order to organize the second International conference in Eurasiaon September16-19, 2002 in Almaty on basis of the Institute of Nuclear Physics of National Nuclear Center of the Republic of Kazakhstan.

It will be a great honot to host this conference.

We will do everything for its successful organization.

Timely issue of the proceedings"First International Conference in Eurasia" , of which practically all conference materials are available, allowed us to closely study the scientific achievements of the Turki-lingual states in the peaceful use of nuclear energy.

I believe that the advent of the first Eurasian Nuclear Bulletin is a great achievement of collaboration between Turki-lingual States with a great historical meaning.

I would like to express my gratitude to all the people from the Turkish Atomic Energy Authority involved in the preparation and publication the proceedings of the "First Eurasia Conference on Nuclear Sciences and Its Application" and for first issue of the Eurasia Nuclear Bulletin.

Bekhzad YULDASHEV
Özbekistan Bilimler Akademisi Başkanı
President, *Academy of Sciences, Uzbekistan*

jurnalining birinchi soni chop etilishi munosabati bilan O'zbekiston olimlari nomidan mamnuniyat bilan qutlayman.

Yadro fizikasi, elementar zarrachalar fizikasi va ularning amaliy tadbiqlari O'zbekistonda o'tgan asrning 40-yillaridan boshlab rivojlantirilib kelinmoqda. Bu yo'nalishlarning asoslanishi boshida **Ubay Orifov, Sodiq Azimov** va bir qator boshqa buyuk olimlar turgan edilar.

Bugungi kunda O'zbekistonda fanning bu sohasida Fanlar Akademiyasining Yadro Fizikasi Instituti (Markaziy Osiyodagi eng yirik ilmiy tadqiqot markazi), Fizika-Texnika instituti, Elektronika instituti, O'zbekiston Milliy Universiteti, Samarqand Davlat Universiteti va bir qator boshqa ilmiy muassasalarda 2000dan ortiq olimlar va mutaxassislar sermahsul faoliyat olib bormoqdalar.

Tadqiqotlar uch asosiy yo'nalish nazariy yadro fizikasi, eksperimental tadqiqotlar va amaliy masalalar bo'yicha olib borilmoqda.

O'zbekistonda ikki tadqiqot reaktori (quvvatlari mos ravishda 10 va 2 Mtv) 2 siklotron, bir necha elektor tezlargichlar, katta quvvatli gamma-nurlantirish qurilmasi, neytron generatori va tegishli asbob-uskunalar mavjud.

Mutaxassislarimizning ilmiy ishlari bugungi kunda dunyo miqyosida keng tanilgan va ularning ko'pchiligi elementar zarrachalar fizikasi, yadro fizikasi va ularning tadbiqi sohalariga sezilarli hissa bo'lib qo'shilganligi bilan biz faxrlanamiz.

Shubhasiz bu yutuqlar turli mamlakatlar va Xalqaro ilmiy markazlar olimlari bilan yaqindan hamkorlik qilish tufayli qo'lga kiritilgan va bunday hamkorlik bugungi kunda ham muvaffaqiyatli davom ettirilmoqda.

Ozarbayjon, O'ozog'iston, O'irg'iziston, Turkiya va O'zbekiston olimlari faoliyatlarining bir maqsad sari birlashtirilishi nuqtai nazaridan qaraganda, bu hamkolik ayniqsa, atom tadqiqotlaridan tinchlik maqsadlarida foydalanish sohasida sermahsul natijalarga olib kelishiga shubha qilmasa ham bo'ladi.Yuqorida sanab o'tilgan mamlakatlarda sog'liqni saqlash sohasini zamonaviy diagnostik usullar bilan ta'minlash, qishloq xo'jaligi ekinlarining hosildorligini oshirish, mahsulotlar sifatini nazorat qilish, ekologiya va suv bilan ta'minlash muammolari dolzarb bo'lib turibdi.

Yadroviy uslublar yuqorida sanab o'tilgan sohalarda ajoyib natijalar berdi va olimlarimizning intilishlarini bir maqsadda birlashtirish hamda yadroviy fan uslublari va texnologiyasidan foydalangan holda ushbu muammolarni birgalikda muvaffaqiyatli hal eta olishimizga ishonchimiz komil.

Shuningdek, bunday hamkorlik shubhasiz, xalqaro terrorizmga qarshi kurash va uni tarqatmaslik masalalarini hal etishda ham samarali choralar ishlab chiqilishiga olib keladi.

Men jurnalga ulkan yutuqlar tilab, xalqaro hamjamiyat uchun ham foydali bo'ladigan bu jurnalnung tashkilotchilariga o'zbek olimlari nomidan tashakkur izhor etaman.

On behalf of the scientists of Uzbekistan, I am very pleased to salute the first edition of "Eurasia Nuclear Bulletin".

Nuclear physics, elementary particle physics and their applications were developed in Uzbekistan since the end of 1940s. Ubay Arifov, Sadik Azimov and many other outstanding scientists were the founders of these fields of science. Today more than 1000 scientists and specialists work in the fields of research showing good results. They work in such institutions of Uzbekistan as the Institute of Nuclear Physics of the Academy of Sciences (the largest scientific research institution in Central Asia), Physical Technical Institute, Electronics Institute, National University of Uzbekistan, Samarkand National University and many other institutions.

The research is done in three major directions. Namely, theoretical physics, experimental research and applications.

There are two scientific reactors in Uzbekistan (10MWt and 2 MWt, respectively), 2 cyclotrons, several electron accelerators, powerful gamma-irradiation facility, neutron generator and corresponding equipment.

Works of our scientists are well known internationally and we are proud that a number of them made significant contribution in development of nuclear physics, elementary particle physics and their applications.

No doubt that this progress has been made in close cooperation with scientists from various countries and international scientific centres and this cooperation is successfully continuing.

From this point of view, the unification of efforts of scientists from the scientific research institutions of Azerbaijan, Kazakhstan, Kyrgystan, Turkey and Uzbekistan will undoubtedly lead to fruitful results, especially in the field of peaceful use of atom.

Every above-mentioned country has the problems connected to the modern diagnostic methods, increase of harvest of crops, increase in the effective use of minerals, products quality control, ecology and water supply.

Nuclear methods showed themselves in the best way in solution of the above-mentioned problems. Therefore we hope that united efforts of our scientists will allow us to solve fruitfully in particular these problems using nuclear methods and technologies.

Also I am sure that the cooperation will lead to effective measures in solving problems of nonproliferation and struggle with international terrorism.

I wish the Eurasia Nuclear Bulletin great success and on behalf of Uzbek scientists I express gratitude to initiators of the idea, which will be of great use to international society.